

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Film és komparatiztika

Egyetemi tanév: 2025/2026

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Világ- és összehasonlító irodalom mellékszak (magyar nyelven)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LLT4212 Film és komparatiztika						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Sándor Katalin PhD, egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Sándor Katalin PhD, egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	Komp. 2	2.5 Félév	4	2.6. Az értékelés módja	Vizsga	2.7 A tantárgy típusa	Kö, A

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					15
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					15
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					8
Konzultáció					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek: a primér szövegek elolvasása, filmek megnézése					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	42				
3.8 A félév össz-óraszama	70				
3.9 Kreditszám	3				

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• előadóterem, vetítő, laptop, hangszórók
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• szemináriumi terem, vetítő, laptop, hangszórók

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• C1.3 Irodalom- és médiumelméleti fogalmak és komparatív módszerek alkalmazása, a műalkotásoknak a kultúra tágabb kontextusában való vizsgálata. • C1.4 Az irodalom- és nyelvtudományhoz kapcsolódó elméleti fogalmak ismerete és kritikai megközelítése.
Általános kompetenciák	• CT2 Csoportban való együttműködés, interperszonális kommunikáció és meghatározott szerepek felvállalása

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Az irodalmi szövegeket és a filmeket a testprezentációk / testpoétikák kérdése felől közelítjük meg, reflektálva az irodalom-, film- és kultúratudományt is érintő <i>testkritikai fordulat</i> jelenségére. Az órákon hangsúlyt fektetünk az irodalom és

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

	film komparatív elemzésének lehetőségeire, az elméleti (alap)fogalmak reflexiójára és alkalmazására, a kritikai elemzőképesség fejlesztésére.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Az értelmezői tájékozódást az ún. <i>testkritikai fordulathoz</i> kapcsolható elméleti kérdések és fogalmak alakítják. A korporealitás, a performativitás és az identitás egymással összefüggő problémái szükségessé teszik az irodalmi szöveg és a film vizsgálatának átfogóbb kulturális és szocio-politikai kontextusokba való helyezését. A testrepresentációk/testpoétikák tág kérdéskörén belül érintjük a test és trauma, test és identitás, test és emlékezet, test és felügyelet/hatalom, test és biopolitika, test és sport, test és betegség kérdését.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető beszélgetés, óramegbeszélés, témaválasztás.	előadás, problémafelvetés, magyarázat	
2. Filmnézés: <i>Fehér tenyér</i> (2006)	előadás, problémafelvetés, magyarázat	
3-4. A testkritikai fordulat (<i>corporeal turn</i>). Fogalmak, elméletek, testdiskurzusok.	előadás, problémafelvetés, magyarázat	
5. Test, trauma és sport az államszocializmus és a posztiszocializmus kontextusában. Test és emlékezet / testi emlékezet. Hajdu Szabolcs: <i>Fehér tenyér</i> (2006).	előadás, problémafelvetés, magyarázat	
6. „Csavargók vagyunk.” – Tér-, test- és idegenségrepresentációk. Marilynne Robinson: <i>Háztartás</i> (1981)	előadás, problémafelvetés, magyarázat	
7. Korporealitás, affektus és kulturális különbségek / interferenciák. Kultúra- és médiumköziség. Kardos Sándor: <i>Résfilm</i> (2005) – Akutagava Rjúnoszuke: <i>A zsebkendő</i> (1916)	előadás, problémafelvetés, magyarázat	
Bibliográfia: Vincze Teréz: Súlyos testek: Testek a filmben, a nézőtérén és a filmtudományban. <i>Metropolis</i> 2013. 3. sz. 8–25. Kricsfalusi Beatrix: Test. In Kricsfalusi Beatrix – Kulcsár Szabó Ernő – Molnár Gábor Tamás – Tamás Ábel (szerk.): <i>Média- és Kultúratudomány. Kézikönyv</i> . Ráció Kiadó, Budapest, 2018. 92–108.		

John Hughson: Rohanás az életért: individualizmus, osztály és ellenállás *A hosszútávfutó magányosságában*. In Győri Zsolt (szerk.): Fejezetek a brit film történetéből. Líceum Kiadó, Eger, 2010. 225–238.

Kalmár György: Testekbe írott kegyetlenség. Sport, trauma és férfiasság a *Fehér tenyerben*. Apertúra, 2015. ősz. <http://uj.apertura.hu/2015/osz/kalmar-testekbe-irott-kegyetlenseg-sport-trauma-es-ferfiassag-a-feher-tenyerben/>

Varga Balázs. Terek és szerepek: tér és identitás viszonya Hajdu Szabolcs filmjeiben. *Tér, hatalom és identitás viszonyai a magyar filmben*. Szerk. Győri Zsolt és Kalmár György. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó, 2015. 216–225.

Németh: Edina: Kulcslyukon keresztül, *Prae*, 2012. 1. sz. 11–16.

Bátori Anna: Kortárs reflexiók: testkonceptiók és nőpolitika. Mungiu 4 hónap, 3 hét és 2 nap című filmjében. *Filmszem*, 2014. 3. sz. 38–54. http://epa.oszk.hu/03500/03508/00015/pdf/EPA03508_filmszem_2014_3_038-054.pdf

Jelača, Dijana: *Dislocated Screen Memory: Narrating Trauma in Post-Yugoslav Cinema*, Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan, 2016.

Hermann Veronika: Szövevényes, bús történet, *Élet és Irodalom*, LXIV. évfolyam, 42. szám, 2020. <https://www.es.hu/cikk/2020-10-16/hermann-veronika/szovevenyes-bus-tortenet.html>

Bauman, Zygmunt: A zárándok és leszármazottai: sétálók, csavargók és turisták. In Biczó Gábor (szerk.): *Az Idegen. Variációk Simmeltől Derriidáig*. Debrecen, Csokonai Kiadó, 2004. 192–206.

Ajánlott:

Kérchy Anna: Tapogatózások. A test elméleteinek alakzatai. *Apertúra* (2009/tél) <http://apertura.hu/2009/tel/kerchy>

Földes Györgyi: Identitás. In Kricsfalusi Beatrix – Kulcsár Szabó Ernő – Molnár Gábor Tamás – Tamás Ábel (szerk.): *Média- és Kultúratudomány. Kézikönyv*. Ráció Kiadó, Budapest, 2018. 194–209.

Prizma 2015. 2.sz. – Hajdu Szabolcs tematikus szám.

Hitchcock, Peter: Running Time. The Chronotope of *The Loneliness of the Long Distance Runner*. In: Stam, Robert és Raengo, Alessandra (ed.): *Literature and Film. A Guide to the Theory and Practice of Film Adaptation*. Blackwell Publishing, 2004. 326–342.

Foucault, Michel. *Felügyelet és büntetés. A börtön születése*. Budapest: Gondolat, 1990.[1975].

Pethő Ágnes: Filmvászonra vetített irodalom. Az adaptáció mint mediális fölülírás? In uő: *Múzsák tükre. Az intermedialitás és az önreflexió poétikája a filmben*. Csíkszereda, Pro-Print, 2003. 99–108.

8.2 Szeminárium

1. Női test és testpolitikák az államszocializmus korában. Cristian Mungiu: <i>4 hónap, 3 hét, 2 nap</i> (2007)	megbeszélés, párbeszéd vitaindító (egyéni munka), magyarázat	Megjegyzések

2-3. (Női) test, háborús trauma és utóemlékezet (postmemory). Jasmila Žbanić: <i>Grbavica</i> (2006)	megbeszélés, párbeszéd vitaindító (egyéni munka), magyarázat	
4. Test, nyelv és identitás. Biopolitika és rasszizmus. Amanda Kernell: <i>Számi vér</i> (2017)	megbeszélés, párbeszéd vitaindító (egyéni munka), magyarázat	
5. Tér-, test- és idegenségrepresentációk. Bill Forsyth: <i>Housekeeping</i> (1987).	megbeszélés, párbeszéd vitaindító (egyéni munka), magyarázat	
6-7. „Zsűrizés.” Összegzés, következtetések.	megbeszélés, párbeszéd vitaindító (egyéni munka), magyarázat	
Könyvészet: lásd az előadásoknál		

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a Megyei Tanfelügyelőségekkel.
A tantárgy tartalma megfelel az ELTE Összehasonlító Irodalom és Kultúratudományi Tanszékén oktatott irodalom- és filmtudomány komparatív vizsgálataira irányuló tematikáknak.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A témában való jártasság, problémaérzékenység, a szakirodalom ismerete, érvelési készség, pontos fogalomhasználat, koherens szöveg.	Felmérő teszt	30%
10.5 Szeminárium	1. Vitaindító. Felkészültség, vitakészség, moderálás képessége, problémaérzékenység, adekvát fogalomhasználat	Szóbeli értékelés	40%
	2. Szemináriumi tevékenység: aktív részvétel, önálló véleményformálás és érvelésmód értékelése	Szóbeli értékelés	30%
10.6 Minimális követelmények			
A témában való általános tájékozottság, a vizsgált művek és a szakirodalom ismerete.			

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

- A felmérő teszten és a szemináriumi munkából az 5-ös jegy megszerzése
- Aktív részvétel az órákon, egy vitaindító

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							

Kitöltés időpontja:

2025. 01. 20.

Előadás felelőse:

Sándor Katalin

Szeminárium felelőse:

Sándor Katalin

Intézetigazgató:

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

2025. 01. 29.

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása